

Plan mot kränkande behandling för Sollebrunns-förskola, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2020-10-15

Diarienummer:-

Gäller för: Sollebrunns förskola

Giltighetstid: Verksamhetsår 20/21

Revideras senast: Ny plan upprättas varje år

Dokumentansvarig: Rektor

Läroplan, Lpfö 18

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.”

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Grundläggande värden, Lpfö 18

Arbetslaget ska samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,

Normer och värden, Lpfö 18

Vision

På vår förskola ska inget barn bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

Varje vuxen är skyldig att:

- Arbeta med främjande och aktiva åtgärder
- Sätta gränser och ingripa vid olika typer av kränkningar /trakasserier
- Göra en bedömning och vidta nödvändiga åtgärder

Förklaring av centrala begrepp i planen

Barnkonventionen

Barnkonventionen är svensk lag och viktig utgångspunkt i arbetet med denna plan. I barnkonventionen artikel 2 slås fast: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och

sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyrer), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier*. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på förskolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen hos barnen samt ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Förskolans kontinuerliga hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö i förskolan och förstärka respekten för allas lika värde. Det är ett arbete som riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar främjande och förebyggande på vår förskola.

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår från förskolans uppdrag att arbeta för demokratiska värderingar och för respekt för de mänskliga rättigheterna. Det främjande arbetet genomförs oavsett om det finns något aktuellt problem eller inte och riktar sig till alla barn och elever.

Verksamheten ska genom en medveten personal hjälpa och vidareutveckla barnen i deras utvecklingszoner. Personalen ska ha ett positivt förhållningssätt och finnas nära barnen i deras aktiviteter så att de kan benämna, lyfta upp och vidareutveckla leken samt stärka barnen i deras samspel med varandra och lösa konflikter.

- Verksamheten ska präglas av ett tillåtande klimat.
- Vi ska synliggöra barnens olikheter och styrkor samt att alla är lika mycket värda.
- Vi gör medvetna val av litteratur.
- Vi har gemensamma riktlinjer för hur vi arbetar med normer och värden.
- Vi uppmuntrar barnen att hjälpa varandra.
- Vi hjälper barnen att lösa konflikter på ett konstruktivt sätt, t.ex. genom att prata med varandra och använda tecknet STOPP.
- Vi pratar med barnen om hur en är en god kamrat.
- Vi utvecklar strategier i de dagliga rutinerna så att det alltid finns en vuxen nära barnen i alla moment. Tydliga rutiner för att skapa igenkännande.
- Som pedagoger ska vi vara nära barnen. När möjlighet finns ska vi vara en vuxen i varje rum där barnen är. Då har vi möjlighet att hjälpa barnen att våga säga stopp eller "nej, jag vill inte". Pedagogen visar på olika strategier att hantera konflikter som kan uppstå.
- Värdegrund och självklara regler hålls levande genom diskussioner och reflektioner.
- Vi uppmuntrar barnen att använda ett trevligt språk.
- Vi har gemensamma riktlinjer för hur vi arbetar med normer och värden.
- Vi sätter upp gemensamma regler för kamratskap, där barnens egna ord och tankar utgör grunden

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med barn, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Barnens delaktighet

Barnen görs delaktiga genom samtal.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga och ge synpunkter vid föräldramöten, utvecklingssamtal och daglig kontakt.

Personalens delaktighet

Vi har kontinuerliga diskussioner i arbetslagen

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Här beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående läsår	Alla barn i gruppen ska känna sig trygga i förskolans olika lokaler.
Aktiva åtgärder	Pedagoger som är nära barnen och visar på olika sätt att hantera och lösa konflikter.
Resultat	Vi upplever att barnen rör sig obehindrat i förskolans olika lokaler.
Analys	Vi har varit närvarande vuxna i de olika lokalerna vilket vi tror bidrar till barnens trygghet.

Mål från föregående läsår	Alla barn ska uppleva att de blir sedda och bekräftade
Aktiva åtgärder	Vara noga med dagens första möte med barnen samt vara lyhörda på vad barnen vill berätta.
Resultat	Vi upplever att de barn vi möter i hallen får en bra start på dagen.
Analys	Vi upplever att vi haft möjlighet till mer tid för varje enskilt barn och genom detta haft möjlighet att bekräfta alla.

Mål från föregående läsår	Barnen ska känna sig trygga vid övergångar mellan olika aktiviteter.
Aktiva åtgärder	Vi utvecklar tydliga strategier i de dagliga rutinerna så att det alltid finns en vuxen närvarande vid alla övergångar.

Resultat	Vi upplever att barnen känner sig tryggare då det finns en vuxen närvarande.
Analys	Då vi haft möjlighet att ha en vuxen närvarande vid övergångar upplever vi att detta påverkat tryggheten positivt hos barnen.

Kartläggning av risker i verksamheten, analys av orsaker samt genomförande av åtgärder

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas utan att diskrimineras av andras normer och föreställningar.

Risker kränkande behandling

Förskolan ska förebygga och förhindra kränkande behandling.

Kartläggning av Risker

Kartläggningen visar att gruppen ibland upplever otrygghet vid övergångar mellan aktiviteter. Så också vid toalettsituationen. Vi har även uppmärksammat att kuddrummet och hemvrån är platser där det finns risk för kränkande behandling både verbalt och fysiskt barnen emellan. Vår utegård har skymda platser som utgör risker för kränkningar. Vissa barn har också svårt att förstå hur deras handlingar påverkar andra i gruppen.

Analys

Vi upplever att små barn behöver närvarande vuxna i alla situationer. I situationer där vi vuxna inte är närvarande uppstår ofta konflikter mellan barnen, t. ex. i övergångar mellan aktiviteter.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i förskolan.

Kön

Kartläggning av risker

Normer gällande klädsel och förväntade beteenden.
Barn bemöts, behandlas och ges olika förutsättningar beroende på kön.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Könsidentitet och könsuttryck

Kartläggning av risker

Barnen får ej möjlighet att uttrycka den könstillhörighet de själva identifierar sig med.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Etnisk tillhörighet

Kartläggning av risker

Risk för att barnen diskrimineras pga hudfärg, språk och kultur.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Religion eller annan trosuppfattning

Kartläggning av risker

Barn som inte följer den kristna normen blir felaktigt bemötta.

Analys

alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper.

Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Funktionsnedsättning

Kartläggning av risker

Bristande tillgänglighet inom- och utomhus.

Fysisk tillgänglighet inom- och utomhus.

Bristande tillgänglighet för att kunna tillgodogöra sig utbildning och undervisning.

Att inte bli bemött utefter sina egna förutsättningar.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Sexuell läggning

Kartläggning av risker

Negativt bemötande vid avvikelse från den traditionella könsnormer.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Ålder

Kartläggning av risker

Barnen ges olika möjligheter beroende på ålder i stället för mognad.

Det ställs krav på barnen beroende på ålder i stället för mognad.

Analys

I alla samhällen och i de flesta situationer finns regler för och förväntningar på vad som är tillåtet och inte tillåtet. Dessa regler och förväntningar styr vilka egenskaper, beteenden och värderingar en person förväntas ha för att accepteras och bekräftas. Normer ser olika ut i olika samhällen, generationer, samhällsklasser och grupper. Somliga normer gäller för alla medlemmar i ett samhälle, medan andra är begränsade till vissa grupper eller situationer.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov förskolan identifierat i sin risk- och kartläggning ligger till grund för årets insatser. Åtgärderna tidsplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Mål 1	Barnen ska känna sig trygga vid övergångar mellan olika aktiviteter.
Aktiva åtgärder	Vi utvecklar tydliga strategier i de dagliga rutinerna så att det alltid finns en vuxen närvarande vid alla övergångar. Vi hjälps åt över huset.
När? Ansvarig	Alla i arbetslagen under hela dagen
Uppföljning (Unikum?)	Två gånger/ termin
Mål 2	Sprida ut oss på gården
Aktiva åtgärder	Dela upp oss på gården vid särskilt skymda vrår
När? Ansvarig	Alla i arbetslaget under utevistelse
Uppföljning	Två gånger/ termin

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon personal får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för utredningen kring vad som hänt. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen.

Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en gemensamt framtagen rutin samt ärendegång. Den finns tillgänglig här:

<https://alfresco.alingsas.se/share/proxy/alfresco/api/node/content/workspace/SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1/Rutin-kr%C3%A4nkande%20behandling%20191218.pdf?a=true>

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

- När det finns misstanke om att ett barn blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Rektor ansvarar för utredningen. Anmälan och utredning lämnas alltid till huvudman.

Om personal utsätter barn för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon person utsätter ett barn för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta personalen eller rektor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på förskolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för förskolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till förskolan:

Rektor 0322 - 61 60 74

Avdelningar Humlan 0734-142299

Fjärilen 0734-142487

Bilagor

Bilaga - Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier (lämnas till ansvarig rektor)